

ผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566 - 2567
กรณีศึกษา หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส
The Achievement of Southern Border Province Development Administration Policy
from 2023 - 2024 A Case Study of the 45th Ranger Regiment Task Force,
Tan Yong Mas Sub-district, Rangae District, Narathiwat Province

ยุภาวดี แสงสุวรรณ¹ อุบล ทองอินทร² และวาสนา จาตุรัตน์²

Yuphawadee Saengsuwan¹, Tuvapon Tong-intarach² and Wasana Jaturat²

¹หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) กระบวนการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) ผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567 กรณีศึกษา หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากข้าราชการและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ของหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 จำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเชิงพรรณนาเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566 - 2567 ของหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ผลการวิจัยพบว่า 1) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ งานควบคุมพื้นที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงของประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นปัจจัยสำคัญลำดับแรกในสถานการณ์ความขัดแย้งในพื้นที่ 2) กระบวนการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ งานบูรณาการด้านความมั่นคงทางทหารความมั่นคงเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร ต้องมีขีดความสามารถในการปฏิบัติทางยุทธวิธีเพื่อให้สามารถตอบโต้และต่อต้านการปฏิบัติของกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถป้องกันตนเองและประชาชนให้รอดพ้นจากการก่อเหตุการณ์ 3) ผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ก่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการทั้งบูรณาการการทำงานของรัฐทุกระดับ ทั้งมีทีมงานด้านความมั่นคงและมีทีมงานด้านการพัฒนาของการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์, นโยบายการบริหาร, การพัฒนาความขัดแย้ง, ความมั่นคงชายแดนใต้

ABSTRACT

This research aims to study 1) the policy of administration and development of the southern border provinces, 2) the process of implementing the policy of administration and development of the southern border provinces, 3) the results of the policy of administration and development of the southern border provinces 2023-2024, with the 45th Ranger Regiment Task Force, Tanyongmat Subdistrict, Ra-ngae District, Narathiwat

Province, as a case study. This research is a qualitative study, collecting data by in-depth interviews with 8 civil servants and personnel working in the area monitored by the 45th Ranger Regiment Task Force. Data were analyzed by means of content analysis and descriptive summaries in order to formulate the conclusions about the results of the policy of administration and development of the southern border provinces 2023-2024 of the 45th Ranger Regiment Task Force, Tanyongmat Subdistrict, Ra-ngae District, Narathiwat Province.

The research results find that 1) the policy on administration and development of the southern border provinces in terms of controlling the area to maintain safety in life and property and enforcing the law on security of the people in the three southern border provinces is the primary factor in the conflict situation in the area. 2) The process of implementing the policy on administration and development of the southern border provinces and integrating military security, security of government officials, civilians, police and military personnel must allow officers to perform tactical operations so that they can efficiently respond to and counteract terrorist groups' actions while making it possible for them to protect themselves and the people from incidents. 3) The results of the policy on administration and development of the southern border provinces lead to the development of management in integrating the work of the government at all levels with both the security dimension and the development dimension of operations in the southern border provinces.

Keywords : achievement, management policy, conflict development, southern border security

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศไทยมีบริบทลักษณะผสมผสาน ระหว่างปัญหาความมั่นคงรูปแบบเก่ากับปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อน เชื่อมโยง และหลากหลายปัญหาแตกต่างกันตามสภาพภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ การแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์และประเมินปัญหาของแต่ละพื้นที่ให้ชัดเจน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือ มีปัญหาด้านความมั่นคงเพื่อจะได้แก้ไขให้ตรงเป้าหมาย ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ สถานการณ์ความไม่สงบในชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยหรือ ไฟใต้ เป็นความขัดแย้งที่กำลังดำเนินอยู่ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามจังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส บางครั้งมีการลุกลามมาถึงบางอำเภอของจังหวัดสงขลา ระหว่างรัฐไทยกับกลุ่มก่อความไม่สงบหลายกลุ่ม อย่างไรก็ตามความสามารถของรัฐบาลชุดต่าง ๆ ที่เข้ามาบริหารประเทศพยายามกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์รวมทั้งแนวทางและมาตรการดำเนินการ ตลอดจนการจัดทำแผนงาน/โครงการและงบประมาณ ตั้งแต่ในระดับกระทรวงกรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางไปจนถึงพื้นที่เป้าหมายในระดับหมู่บ้าน เพื่อมุ่งคลี่คลายแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ดังกล่าวให้บรรลุผลตามกรอบนโยบายและผลสัมฤทธิ์ตามที่รัฐบาลกำหนด เพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ จึงให้ความสำคัญกับนโยบายการบริหารเพื่อพัฒนาสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยการสำรวจและประเมินจากสถิติเหตุการณ์จากอดีตที่ผ่านมา ยังคงมีการสร้างสถานการณ์และเหตุการณ์ที่รุนแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่อยู่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รัฐบาลจึงยังคงให้ความสำคัญกับนโยบายการแก้ไขปัญหาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และพยายามปรับปรุงนโยบายการบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง โดยการสำรวจและประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อนโยบายการบริหารด้านความมั่นคงและเพื่อให้

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามที่รัฐบาลต้องการมากที่สุด (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง, 2563 : 1-4) ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานดังที่กล่าวมาสอดคล้องและตอบรับกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2566 – 2570 ด้านการแก้ปัญหาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่สั่งสมมายาวนานมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนและเชื่อมโยงกันในหลาย ๆ มิติ ทั้งความไม่เข้าใจในวัฒนธรรมการดำเนินนโยบายบางประการของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ในพื้นที่ได้ ก่อให้เกิดปัญหาทั้งระดับวัฒนธรรมซึ่งเป็นเรื่องของจิตใจหรืออุดมการณ์ และปัญหาระดับโครงสร้างที่เป็นพื้นฐานของจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ด้วยความแตกต่างของชนชาวไทยที่มีความแตกต่างทางศาสนา จึงเกิดความคิดต่างมีความแตกแยกทางความคิด ก่อให้เกิดปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบและการใช้ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาการก่อความไม่สงบและความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นที่ผ่านมา อันมีรากเหง้าของปัญหาฝังลึกอยู่ในพื้นที่ ทำให้เกิดผลลัพธ์ในทุกมิติของสังคม ซึ่งมีความยืดเยื้อมีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงมาจนถึงปัจจุบันเป็นสถานการณ์ที่มีความละเอียดอ่อนอย่างยิ่งในระยะเวลาที่ผ่านมา ภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ มีความพยายามดำเนินการแก้ไขในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามสถานการณ์ความรุนแรงยังคงปรากฏอยู่ซึ่ง มีความยืดเยื้อของปัญหาส่งผลให้เกิดแรงจูงใจของการใช้ความรุนแรงและมีผู้อยู่เบื้องหลังการใช้ความรุนแรง จากเดิมที่ส่วนใหญ่มาจากการกระทำของกลุ่มผู้ก่อเหตุความรุนแรงที่มีอุดมการณ์ต่างจากรัฐ ได้ขยายขอบเขตเป็นการก่อเหตุจากแรงจูงใจอื่นมากขึ้น โดยบางส่วนมีความเชื่อมโยงและเอื้อประโยชน์กับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ทั้งความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพลจากอารมณ์ความเกลียดชังและความแค้นจากเรื่องส่วนตัวยังส่งผลให้เกิดการขยายตัวของอำนาจมืด และธุรกิจผิดกฎหมายความบาดหมางของคนต่างศาสนารุนแรงขึ้น ก่อให้เกิดข้อจำกัดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร ที่สำคัญความยืดเยื้อของความรุนแรงเป็นการเพิ่มความเสียหายมากขึ้นต่อการขยายตัวของปัญหาแทรกซ้อนที่อาจเป็นแรงจูงใจให้กลุ่มก่อการร้ายจากภายนอกประเทศเข้ามาสนับสนุนกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงและเป็นอุปสรรคในการสร้างสันติสุขและเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ด้วยเหตุตามนี้จึงก่อเกิดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับแรกที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ พ.ศ.2541 – 2544) จนถึงฉบับปัจจุบัน มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์เงื่อนไขและการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งเป็นองค์การนำด้านความมั่นคงแบบองค์รวมบนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และบริหารจัดการความมั่นคงทุกมิติอย่างสมดุลและยั่งยืน ดังนั้นนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2566 – 2570จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา โดยส่งเสริมการเข้ามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อเกิดการบูรณาการทำงานร่วมกัน โดยภาคประชาชนรวมถึงการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้เกิดแนวคิดพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ดังคำกล่าว ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบมีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนโยบายและแผนความมั่นคง (สมช.), 2566 : 11-12)

ด้วยความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการนำนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566 – 2567โดยการคัดเลือกพื้นที่หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมีสออำเภอรแงะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อการส่งเสริมการนำนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่การปฏิบัติที่พัฒนาและเกิดผลสัมฤทธิ์ ด้วยประสิทธิภาพของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้กับประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567: กรณีศึกษา หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอกระแจะ จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อศึกษากระบวนการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567: กรณีศึกษา หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอกระแจะ จังหวัดนราธิวาส
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567: กรณีศึกษา หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอกระแจะ จังหวัดนราธิวาส

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567: กรณีศึกษา หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอกระแจะ จังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก กำหนดประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารระดับรับผิดชอบนโยบายของหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอกระแจะ จังหวัดนราธิวาส สำหรับการศึกษานี้ผู้วิจัยครั้งนี้กำหนดประชากรที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 คน ซึ่งแยกออกเป็นกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องดังนี้ ผู้บริหารฝ่ายเสนาธิการหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 จำนวน 1 คน ผู้บริหารฝ่ายอำนวยการด้านยุทธการหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 จำนวน 2 คน และผู้บังคับกองร้อยหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 จำนวน 5 คน
2. เครื่องมือวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลเป็นเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567 โดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นและนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบภาพรวมด้านเนื้อหา ภาษา และความครอบคลุม แล้วจึงนำไปใช้เก็บข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เกี่ยวข้องกับการใช้นโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567 โดยการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลเพื่อรับการสัมภาษณ์และจัดบันทึกข้อมูลเพื่อประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบหาค่าสอดคล้องค่าความเที่ยงตรง ของแบบสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567 : กรณีศึกษา หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอกระแจะ จังหวัดนราธิวาส

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566-2567 : กรณีศึกษา หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัส อำเภอกระแจะ จังหวัดนราธิวาส นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษานโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566 – 2567 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษานโยบายสั่งการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1.1 นโยบายด้านความปลอดภัยและการใช้กำลังทหารในการบังคับใช้กฎหมาย พบว่า แนวทางการใช้กำลังและอาวุธในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการใช้กำลังทหารในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อปกป้องประชาชนจากการตกเป็นเหยื่อของการก่อเหตุรุนแรง ตามที่ พ.ร.บ. จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551 แจ้งว่าการใช้กำลังทหารทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม เพื่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

1.2 นโยบายด้านการพัฒนาเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ พบว่า การดำเนินงานด้านการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ 1) ด้านการศึกษา การสร้างความต่อเนื่องในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ ได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน 2) ด้านศาสนาและวัฒนธรรม การส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต 3) ด้านการสาธารณสุข การจัดบริการสาธารณสุขและการดูแลสุขภาพเชิงรุก และการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานในระดับชุมชนและครัวเรือน และ 4) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเศรษฐกิจเพื่อรองรับการเชื่อมโยงและการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่การส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจอาลาล ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

1.3 นโยบายด้านการสร้างความเข้าใจและงานพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าการเผยแพร่แนวทางการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ที่มีความเข้าใจสถานการณ์ในพื้นที่ และแนวทางการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ รวมทั้งการสร้างความเข้าใจกับองค์กรภาคประชาสังคม องค์กรระหว่างประเทศและองค์กรพัฒนาเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ผ่านเวทีรับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2. เพื่อการศึกษากระบวนการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566 – 2567

2.1 วัตถุประสงค์ของการนำนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่การปฏิบัติ ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน พบว่าเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นในประเทศชาติบ้านเมืองเอื้อต่อการบริหารและพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่กำหนด โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

2.2 การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรงเพื่อให้มีการใช้นโยบายการบริหารงานที่ได้ผล ด้านการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงที่ประกาศใช้ควบคุมพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบ มีการบังคับใช้กฎหมายที่ประกอบด้วย

1) พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ.2457 แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ กฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 กฎอัยการศึก เป็นกฎหมายที่ตราไว้ยามปกติ ถือเป็นกฎหมายการรักษาความมั่นคงที่มีระดับความเข้มข้นของการใช้อำนาจสูงสุด จะถูกนำมาใช้เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อรักษาความเรียบร้อย จากภัยที่มาจากภายนอกหรือภายในประเทศ

2) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 เป็นกฎหมายที่ประกาศใช้เมื่อปรากฏว่ามีสถานการณ์ก่อการร้าย การใช้กำลังประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีการกระทำความผิดที่มีความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคล

3) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ.2551 แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ.2551 เจตนารมณ์เพื่อป้องกันควบคุมแก้ไขและฟื้นฟูสถานการณ์ใด ๆ ที่เป็นภัยหรือ

อาจเป็นภัยอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่ก่อให้เกิดความไม่สงบทำลายหรือทำความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐให้กลับสู่สภาวะปกติ

2.3 สภาพเงื่อนไขทางด้านสังคมเศรษฐกิจและสภาพการเมืองจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม พบว่าจากแนวคิดการบริหารจัดการความหลากหลายผ่านการส่งเสริมและเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมและกลไกต่างๆ ให้เอื้อต่อการดำรงอยู่ของสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทยตลอดจนสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ด้วยหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาโดยยึดหลักสันติวิธี

3. เพื่อการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2566 – 2567 จากกรณีศึกษาหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45 ตำบลตันหยงมัสอำเภอรแงะ จังหวัดนราธิวาส ดังนี้

3.1 งานควบคุมพื้นที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการบังคับใช้กฎหมาย ความมั่นคงพบว่าประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ถือเป็นปัจจัยสำคัญลำดับแรกในสถานการณ์ความขัดแย้งในพื้นที่ เป็นการแย่งชิงมวลชนระหว่างรัฐและกลุ่มก่อการร้าย โดยแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลดำเนินการเพื่อตอบสนองประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ทั้งเรื่องของความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงที่ประกาศใช้บังคับในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.2 งานบูรณาการด้านความมั่นคงทางทหาร พบว่า ความมั่นคงเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร ต้องมีขีดความสามารถในการปฏิบัติทางยุทธวิธีเพื่อให้สามารถตอบโต้และต่อต้านการปฏิบัติของกลุ่มก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสามารถป้องกันตนเองและประชาชนให้รอดพ้นจากการก่อเหตุทั้งต้องมีการบูรณาการใช้กำลังให้เหมาะสมต่อขีดความสามารถของกำลังแต่ละพื้นที่ ตลอดจนระดับของพื้นที่เพื่อให้เกิดผลต่อการอ้อมกำลังทหารไว้ใช้ในการกิจให้มากที่สุด ซึ่งการสร้างความพร้อมของระบบบริหารงานกำลังพลที่มีประสิทธิภาพมีความจำเป็นต่อการตอบสนองภารกิจในโอกาสต่อ ๆ ไป

3.3 งานพัฒนาการบริหารจัดการ ทั้งบูรณาการการทำงานของรัฐทุกระดับ ทั้งมิติงานด้านความมั่นคงและมิติงานด้านการพัฒนา ของการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งจะส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการบริหารพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

หน่วยงานรับผิดชอบควรจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนาแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งมิติด้านการพัฒนาและมิติด้านความมั่นคงโดยมุ่งเน้นการกำหนดแผนงาน/โครงการที่สามารถตอบเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์รวมทั้งการบูรณาการส่วนราชการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานและกลไกในการบริหารจัดการแผนทั้งระดับนโยบายระดับปฏิบัติการในส่วนกลางและส่วนพื้นที่ และควรจัดทำเป็นนโยบายหรือแผนระยะยาวในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างยั่งยืนและมีเป้าหมายทิศทางการที่ชัดเจน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรให้การสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมพัฒนาในพื้นที่ของประชาชนทุกขั้นตอน (ร่วมคิดร่วมกำหนดนโยบายร่วมการดำเนินการและร่วมติดตามประเมินผล) อย่างจริงจังโดยอาจจะใช้กลไกของรัฐที่มีอยู่แล้วรวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องให้ความสนใจและเข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมและหาวิธีการที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐอย่างแข็งขัน ทั้งนี้การมีส่วนร่วมดังกล่าวจะช่วยให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในที่สุดต่อไปในอนาคตรวมถึงรัฐบาลควรสร้างขวัญและกำลังใจให้เจ้าหน้าที่

ปฏิบัติงานในพื้นที่โดยการปรับปรุงสิทธิประโยชน์พิเศษให้มีความเหมาะสมเนื่องจากในพื้นที่มีความเสี่ยงและอันตรายสูงและโอกาสในการเจริญเติบโตและความก้าวหน้าในสายงานและควรศึกษาการให้สิทธิพิเศษในพื้นที่เสี่ยงภัยของต่างประเทศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการนำนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่การปฏิบัติ โดยสอบถามความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และนำตัวแบบของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติมมาทำการศึกษาครั้งต่อไป
2. ควรศึกษาวิจัยการประเมินผลนโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อนำมากำหนดทิศทางการพัฒนาปรับปรุงนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันต่อไป
3. ควรส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในประเด็นที่เป็นปัญหาหรือประเด็นที่จะต้องพัฒนาเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจดำเนินนโยบายหรือแก้ไขปัญหาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมอาเซียน.(2555). รายงานมุมมองด้านความมั่นคง พ.ศ.2555. กรุงเทพฯ : กระทรวงการต่างประเทศ.
- กองความมั่นคงด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. (2563). แผนการ พัฒนาพื้นที่ เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.2562-2565 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี.
- กุลธนา ธารพวงสร. (2554). แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ เอกสารการ สอนชุดวิชา นโยบายสาธารณะและการวางแผน. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เกื้อ วงศ์บุญสิน. (2540). ประชากรกับการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันจิรา สมบัติพูนศิริ. (2562, ตุลาคม 18). กระบวนการประกอบสร้างความมั่นคง. วารสารออนไลน์ The 101.World. เข้าถึงได้จาก <https://www.the101.world/securitization> (2567, ตุลาคม 15)
- จุมพล หนิมวานิช.(2552). การวิเคราะห์นโยบาย. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยรัตน์ เจริญสินโอสถ. (2562). วาทกรรมการพัฒนา. กรุงเทพฯ : วิชาษา.
- ทิตยา สุวรรณชฎ. (2557). สังคมวิทยาในวิทยาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธัญวรัตน์ แจ่มใส. (2562). การวิเคราะห์นโยบาย Policy Analysis. ศรีสะเกษ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ.
- นเรศน์ วงศ์สุวรรณ. (2554). การบริหารจัดการความมั่นคงไม่ตามแบบร่วมกันระหว่างภาคความมั่นคง ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2550). ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ : กองพิมพ์หนังสือเป็นธรรมทาน.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2556). หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ส.ส.น.ไทย อนุเคราะห์ไทย.

ราชบัณฑิตยสถาน.(2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554, กรุงเทพฯ :

ราชบัณฑิตยสถาน.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.

วิทยากร เชียงกุล. (2557). การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฉบับกระแส.

สุมิตร สุวรรณ. (2554). รัฐกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน.

สำนักงานการปกครองจังหวัดนครราชสีมา. ข้อมูลประวัติความเป็นมาของจังหวัดนครราชสีมา. เข้าถึงได้จาก :

<https://www2.narathiwat.go.th/nara2016/content/history> (2567, ตุลาคม 20)

สำนักงานการปกครองอำเภอระแงะ. ข้อมูลประวัติอำเภอระแงะ. เข้าถึงได้จาก : <https://aprangae.blogspot.com> (2567, ตุลาคม 25)

สำนักงานอำเภอระแงะ. ข้อมูลสถานที่ติดต่อเบอร์โทรศัพท์อำเภอระแงะจังหวัดนครราชสีมา. เข้าถึงได้จาก :

https://www.faqthai.org/2022/07/blog-post_276.html (2567, ตุลาคม 25)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ(พ.ศ.2556- 2560). กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ(สมช.). (2566). นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2566 – 2570. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ.

หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45. (2567). ฝ่ายแผนงานยุทธการและนโยบาย. ข้อมูลที่ตั้งการวางกำลังและการจัดอัตรากำลังพลหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45.